

Република Србија
Датум: 16.11.2020. године
Београд

ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Број: I Су-1 107/2020-6

ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА
Број: 119-05-947/2020-01

На основу овлашћења из члана 52. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011, 70/2011, 101/2011, 101/2013, 106/2015, 40/2015, 13/2016, 108/2016, 113/2017, 65/2018 - одлука УС, 87/2018, 88/2018 - одлука УС), члана 13. Закона о Високом савету судства („Службени гласник РС“, бр. 116/2008, 101/2010, 88/2011, 106/2015), члана 6. Пословника о уређењу и раду Врховног касационог суда („Службени гласник РС“, бр. 37/2010, 51/2014, 41/2016, 62/2016, 74/2018) и члана 7. Пословника о раду Високог савета судства („Службени гласник РС“, бр. 29/2013, 4/2016, 91/2016, 24/2018, 69/2018), в.ф. председника Врховног касационог суда и председник Високог савета судства Драгомир Милојевић, дана 16.11.2020. године, доноси

ПЛАН ОТКЛАЊАЊА ПОСЛЕДИЦА У РАДУ СУДОВА НАКОН ОКОНЧАЊА ПРОГЛАШЕНОГ ВАНРЕДНОГ СТАЊА И ОДЛУКА О ВАНРЕДНИМ МЕРАМА ЗАШТИТЕ СТАНОВНИШТВА ЗБОГ ЕПИДЕМИЈЕ ВИРУСА COVID 19

1.

Рад судова у Републици Србији се, после проглашења ванредног стања¹ почев од 15.03.2020. године, одвијао у складу са подзаконским актима донетим од стране Владе Републике Србије и Кризног штаба за сузбијање заразне болести COVID-19, препорукама Министарства правде од 17.03.2020. године² за рад судова и јавних тужилаштава за време

¹ Одлука о проглашењу ванредног стања („Службени гласник РС“ 29/2020)

Уредба о мерама за време ванредног стања („Службени гласник РС“ 31/2020)

Уредба о организовању рада послодаваца за време ванредног стања („Службени гласник РС“ 31/2020...)

Уредба о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15.03.2020. године („Службени гласник РС“ 38/2020)

Уредба о примени рокова у управним поступцима за време ванредног стања („Службени гласник РС“ 41/2020, 43/2020)

Уредба о начину учешћа оптуженог на главном претресу у кривичном поступку који се одржава за време ванредног стања проглашеног 15.03.2020. године („Службени гласник РС“ 49/2020)

² Препоруке Министарства правде за рад судова и јавних тужилаштава за време ванредног стања проглашеног 15.03.2020. године

<https://www.mpravde.gov.rs/files/preporuke%20za%20rad%20sudova%20i%20javnih%20tuzi%20c5%BDILA%20C5%A0TAVA%20za%20vreme%20vanrednog%20stanja%202020.pdf>

ванредног стања, упутствима Врховног касационог суда од 16.03.2020. године *I Инт бр. 17/2020*, као и упутствима председника судова о раду судова за време ванредног стања. Такође, у складу са Закључком Високог савета судства од 18.03.2020.³ и 19.03.2020.⁴ за време ванредног стања одржавала су се само суђења која не трпе одлагање, а у свим осталим предметима почев од 19.03.2020. па до окончања ванредног стања, главни претреси и рочишта се одлажу.

У складу са наведеним прописима, за време ванредног стања до његовог укидања 06.05.2020. године⁵, судови су поступали само у хитним предметима, и то:

У кривичној материји, суђења у првом степену која нису трпела одлагање била су она:

- у којима је одређен притвор или се тражило одређивање притвора,
- која се воде за кривична дела из чл. 245, 248 и 249 КЗ,
- према малолетним учиниоцима кривичних дела, односно где је оштећени малолетно лице у вези кривичних дела против полне слободе из Главе 18. КЗ,
- која се односе на насиље у породици,
- у којима постоји опасност од застарелости,
- за кривична дела извршена за време ванредног стања и у вези са ванредним стањем и
- у којима се одлучује о забрани растурања штампе и ширења информација у средствима јавног информисања.

У грађанској материји суђења која нису трпела одлагања била су она:

- у којима треба одлучити о привременој мери,
- у којима се одлучује о мерама заштите од насиља у породици,
- у којима се одлучује о задржавању у здравственој установи која обавља делатност у области неуропсихијатрије и
- извршење исправа у вези са породичним односима.

После укидања ванредног стања, судови су поступајући по Закључку Високог савета судства број 021-05-46/2020-01 од 07.05.2020. године⁶, ради нормализације рада, поступали по Правилима понашања запослених и странака у судовима, а Врховни касациони суд је 07.05.2020. године донео под Су I - 1 бр 57/20 Правила понашања запослених и странака приликом уласка и боравка у службеном објекту судова у Немањиној 9, у Београду (Врховни касациони суд, Управни суд, Привредни апелациони суд и Апелациони суд у Београду)⁷.

³<https://vss.sud.rs/sites/default/files/attachments/%D0%97%D0%80%D0%BA%D1%99%D1%83%D1%87%D0%80%D0%BA.PDF>

⁴<https://vss.sud.rs/sites/default/files/attachments/%D0%A0%D0%B5%D1%88%D0%B5%D1%9A%D0%B5%20-%D0%B8%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%80%D0%B2%D0%BA%D0%B0.PDF>

⁵ Одлука Народне скупштине Републике Србије о укидању ванредног стања („Службени гласник РС“ 65/2020)

⁶ <https://vss.sud.rs/sites/default/files/attachments/ZAKLUCAK%20OD%2007.05.2020%20-%20PRAVILA%20PONASANJA%20U%20SUVIMA.PDF>

⁷<https://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/PRAVILA%20PONA%20A1ANJA.PDF>

Услови за нормализацију рада судова у Републици Србији стекли су се почев од 11.05.2020. године, уз посебне мере заштите у складу са прописима о ванредним мерама и ванредној ситуацији због епидемије вируса *COVID 19*.

2.

Из Извештаја о раду свих судова у Републици Србији за прво полугође 2020. године⁸ произлази да је за првих шест месеци 2020. године примљено мање предмета него у истом периоду прошле године, да је решено мање предмета, јер судови практично нису радили за време ванредног стања, с тим што је укупан број нерешених предмета смањен у односу број предмета на крају 2019. године.

Структура решених и нерешених предмета указује да је број предмета извршења смањен, али да је у судећим материјама број нерешених предмета исти или је нешто већи обзиром да су рочишта која су била заказана одложена, а да је после укидања ванредног стања било потребно време да би се сви незаказани предмети заказали.

Како се последице неактивности судова за време ванредног стања и утицаја ванредних мера заштите становништва одражавају на број нерешених предмета у судовима, неопходно је предузети опште, појединачне и посебне мере ради ублажавања ових негативних последица на рад судова, у складу са овим Планом, који ће спровести *Радна група ради спровођења Плана отклањања последица проглашеног ванредног стања и одлука о ванредним мерама заштите становништва због епидемије вируса COVID 19*, коју је основао в.ф. председника Врховног касационог суда и председник Високог савета судства, уз подршку пројеката „ЕУ за Србију – подршка Врховном касационом суду“ и пројекат УСАИД – „Владавина права“.

Наведена радна група треба да:

1. На основу Извештаја о раду судова за прво полугође 2020. године и затражених појединачних извештаја од судова на електронским обрасцима који се односе на програм решавања старих предмета одреди опште, појединачне и посебне мере ради убрзања судских поступака у судовима да би се до краја 2020. године нормализовало стање у судовима, а број предмета у судећим материјама смањио до нивоа оптерећености старим предметима према Извештају за прошлу годину;

2. Да на основу извештаја председника судова утврди стање људских ресурса у судовима и стање судских објеката, да би се у судовима рад организовао у складу са свим мерама заштите, дистанце и уз обавезну дезинфекцију, као и да утврди потребе појединачних судова за набавку заштитне опреме;

3. Да утврди могућност обављања појединих административних послова ван судских зграда (организовати рад од куће) за одређене врсте послова и категорије запослених или двократно, уз обавезну дезинфекцију просторија.

⁸ www.vk.sud.rs

3.

Рад на извршним предметима треба организовати у сарадњи са пројектом „ЕУ за Србију – подршка Врховном касационом суду“.

Појединачне мере, које председници судова могу да спроведу у судовима су:

1. Похађање *online* обуке за управитеље судских писарница и шефове одсека у судским писарницама, која ће помоћи изради појединачних извештаја за судије о стању старих предмета. *Online* обука се налази на интернет презентацији Правосудне академије [HTTPS://WWW.PARS.RS/SR/BIBLIOTEKA](https://www.pars.rs/sr/biblioteka);

2. Израда појединачних извештаја за судије о стању старих предмета (могућност за судове који поседују АВП софтвер – основни, привредни и виши судови), ради утврђивања тачног броја старих предмета, са предикцијама за наредни период;

3. Анализа израђених извештаја и дефинисање планова, циљева и активности, како би сваки појединачни судија у наредном периоду испланирао рад на предметима у складу са приоритетима, и о томе обавестио Врховни касациони суд;

4. Наставак ангажовања помоћног особља преко студентске задруге (у судовима у којима је ова подршка обезбеђена), на административно-техничкој обради предмета извршења у складу са Упутством за спровођење Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, који је ступио на снагу 03.08.2019. године⁹.

На основу Стратегије развоја правосуђа за период 2020 – 2025¹⁰ (СРП) и Ревидираног акционог плана за Поглавље 23¹¹ (АП23) који је уједно и Акциони план за примену мера из Стратегије развоја правосуђа предвиђене су, између осталих, одговарајуће активности и мере које воде даљем смањењу броја старих предмета, односно утичу на спречавање настанка нових нерешених старих предмета.

На основу Ревидираног акционог плана, анализа броја нерешених старих предмета, анализа до сада урађеног и доношење новог Јединственог програма њиховог решавања за период 2021 – 2025 и праћење његовог спровођења биће предмет заједничког рада Врховног касационог суда и Министарства правде, у сарадњи са пројектом „ЕУ за Србију – подршка Врховном касационом суду“. Као рок за реализацију ове активности предвиђен је четврти квартал 2020. године, с тим што је за праћење спровођења Јединственог програма решавања старих предмета кроз одржавање редовних састанака Радне групе предвиђено квартално извештавање почев од првог квартала 2021. године.

⁹ Закон о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ 54/2019)

¹⁰ Стратегија развоја правосуђа за период 2020-2025 усвојена на седници Владе РС од 10. јула 2020. године и објављена у „Службеном гласнику РС“ број 17/20 од 17. јула 2020. године [HTTPS://WWW.SRBIA.GOV.RS/PRIKAZ/477543](https://www.srbija.gov.rs/prikaz/477543) и [HTTPS://WWW.MPRAYDE.GOV.RS/TEKST/30402/REVIDIRANI-AKCIONI-PLAN-ZA-POGLAVLJE-23-I-STRATEGIJA-RAZVOJA-PRAVOSUDJA-ZA-PERIOD-2020-2025-22072020.PHP](https://www.mpravde.gov.rs/tekst/30402/REVIDIRANI-AKCIONI-PLAN-ZA-POGLAVLJE-23-I-STRATEGIJA-RAZVOJA-PRAVOSUDJA-ZA-PERIOD-2020-2025-22072020.PHP)

¹¹ Акциони план за Поглавље 23 усвојен је на седници Владе РС од 10. јула 2020. године. [HTTPS://WWW.MPRAYDE.GOV.RS/TEKST/30402/REVIDIRANI-AKCIONI-PLAN-ZA-POGLAVLJE-23-I-STRATEGIJA-RAZVOJA-PRAVOSUDJA-ZA-PERIOD-2020-2025-22072020.PHP](https://www.mpravde.gov.rs/tekst/30402/REVIDIRANI-AKCIONI-PLAN-ZA-POGLAVLJE-23-I-STRATEGIJA-RAZVOJA-PRAVOSUDJA-ZA-PERIOD-2020-2025-22072020.PHP)

4.

Коришћење електронских огласних табли и електронску продају у извршним поступцима треба организовати у сарадњи са Министарством правде, у складу са наведим Законом о извршењу и обезбеђењу.

5.

Правосудна академија ће, у сарадњи са Високим саветом судства, све обуке које се односе на специјализацију и посебна знања и вештине, организовати и уживо, поштујући све прописане мере заштите, али и алтернативно – *online*, кроз електронске обуке (учење на даљину) судија, судијских помоћника, судског и административног особља.

Посебну пажњу Правосудна академија ће посветити развијању програма обуке за управљање предметима и израду индивидуалног плана судије за смањење броја старих предмета, у складу са новим Јединственим програмом решавања старих предмета који треба да донесе Врховни касациони суд за период 2021 – 2025. године.

Поред тога, Правосудна академија ће омогућити и *online* обуку на тему израда и анализа извештаја о раду судија и судова на нивоу одељења, што представља део шире обуке на тему посебна знања и вештине и управљање предметима.

У сарадњи са УСАИД-овим Пројектом владавине права Правосудна академија ће организовати *online* обуке за судијске помоћнике, које ће бити доступне на интернет презентацији Правосудне академије.

6.

Предност у решавању предмета треба да имају хитни, приоритетни и стари предмети, али и тзв. репетитивни предмети у судећим материјама.

Извршне предмете, у којима се примењују системска решења из Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу који је ступио на снагу 03.08.2019. године, треба решити до краја 2020. године, уз подршку Министарства правде и пројекта „ЕУ за Србију – подршка Врховном касационом суду“.

7.

Пројекат владавине права Америчке агенције за међународни развој (УСАИД) у току сповођења Плана пружаће подршку радној групи у виду ангажовања експерта и праћења имплементације.

8.

Пројекат „GAI” Америчке агенције за међународни развој (УСАИД) ће у току реализације овог Плана, организовати следеће:

- *Online* обуке за Електронски регистар коруптивних предмета за запослене у писарницама, судијске помоћнике и судије из Посебних одељења за сузбијање корупције у вишим судовима у Београду, Нишу, Новом Саду и Краљеву;

- *Online* обуке за АВП у склопу припреме за имплементацију Електронског регистра коруптивних предмета;

- Редовне шестомесечне састанке судија и судијских сарадника Посебних одељења за спречавање корупције.

9.

Радна група ће у сарадњи са председницима судова овај план реализовати до краја 2020. године.

Потребно је да радна група оствари непосредну комуникацију и обиђе судове који имају највећи број нерешених предмета у октобру и новембру 2020. године, и то:

основне судове у Београду, Крагујевцу, Нишу, Новом Саду, Младеновцу, Чачку, Новом Пазару, Врању, Смедереву, Краљеву и Крушевцу.

Радна група ће ићи и у обилазак виших судова и то у: Београду, Крагујевцу, Новом Саду и Нишу.

10.

На основу извештаја и анализа предузетих за време спровођења овог Плана, радна група ће предложити и појединачне мере за убрзање рада појединих судова и њихово ангажовање посебно на решавање предмета који се по закону сматрају хитним и старим предметима.

В.Ф. ПРЕДСЕДНИКА ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА

И ПРЕДСЕДНИКА ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА

Драгомир Милојевић